

EL DEMÒCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRATICA

Número suelto, 10 cénts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'25 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores.

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle de Clavé - Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

LAS NOVEDADES

CLAVÉ, 8 : GRANOLLERS

EXTENSO SURTIDO en Camisería, Corbatería, Gorras, Cuellos, Puños, Ligas, Tirantes, Ropa blanca y Géneros de Punto

PRECIO FIJO

Todos los compradores son obsequiados con elegantes tarjetas perfumadas

El éxito del empréstito

Ha constituido un magnífico acierto para el gobierno y de una manera muy particular para el preclaro ministro de Hacienda, don Santiago Alba; sin que pueda ser negado por nadie, ni aún apelando a los más extraordinarios sofismas.

Jamás se hiciera en país alguno, un empréstito en condiciones más desfavorables que el realizado recientemente; las circunstancias habían acumulado de tal modo dificultades, que no podía soñarse con mayor conjunción de obstáculos para un mediano éxito.

Parecía todo dispuesto para que triunfase el espíritu pesimista que se quiere suponer reinante, y, apesar de ello, el empréstito ha sido cubierto veinte veces, sin que hayan sido obstáculo ni los anuncios de huelga general, ni la suspensión de las garantías constitucionales, ni siquiera las enormísimas dificultades que la guerra europea ha de ir aumentando, en sus repercusiones, sobre España.

Ese cúmulo de circunstancias desfavorables no ha sido suficiente para que el crédito del Estado español sufra la menor merma y el éxito de la operación financie-

ra demuestra que el dinero que siempre tuvo fama de medroso, nada teme en los momentos actuales.

No es necesario, efectivamente, forzar mucho la memoria para recordar los tiempos en que bastaba la existencia más o menos real de una partida carlista para que el pánico determinase una enorme baja en las cotizaciones de fondos públicos, y hasta tal punto llegó esa estrecha relación que podemos llamar político económica, que hubo quien hizo profesión de preparar *partidas*, sin más finalidad que la realización de una productiva jugada de Bolsa.

Si a los hombres de aquellos días —tan próximos— se les hubiese dicho que España, en momentos como los actuales, podría cubrir veinte veces un empréstito de mil millones de pesetas, seguramente habrían tachado de iluso a quien tal dijera; y, sin embargo, el hecho se ha dado y en la circunstancia más desfavorable, de ser una lucha económica la que, con acción muy marcadamente política, aquellos que para fines muy particulares quieren erigirse en directores de la clase trabajadora, pretendieron entablar.

Estos hechos son lo bastante

Bar La Bohemia

CENTRE DE SPORTS

ESPECIALIDAD EN SODAS
Y BEBIDAS DE TODAS CLASES

VENTA DE VINOS, LICORES
Y CHAMPAGNES

SERVICIO DE RESTAURANT
SÁBADOS Y DÍAS FESTIVOS

Precios económicos
Calle de la Palma, 17

elocuentes para demostrar que la política liberal ha logrado convertir España en país definitivamente constituido, rectificando la idea de Galdós, al afirmar «que nuestra patria vivía en perpetuo período constituyente». Y el resultado de la operación financiera realizada, demuestra hasta qué punto la parte más medrosa del país tiene conciencia de que esa constitución es definitiva.

Jornada muy gloriosa para el gobierno y singularmente para la figura más relevante del mismo, el eminentísimo economista y joven ministro de Hacienda fué la del 31 del próximo pasado marzo.

Els altres

Són els que, defugint tota responsabilitat que puga derivar-se dels seus actes, cerquen d'aprop seu qualsevol que, mitjansant soldada, més o menys crescuda, els serveixi d'*instrument* per a les seves conveniencies particulars.

I, mentres ells, capdevanters d'una, més que partit, partida, tenen bon cuidado en complir sos deures envers el municipi, avaren als seus, a aquells que'ls donen una setmanada per a que puguin presumir de *rentistes*, i aquests infelices són els que en descobert forçosament han de sofrir l'acció de la justicia,

Els cabdills del moviment contra l'honrada gestió de l'actual consistori, bé prou que han cuitat a pagar el repartiment, però això no vol dir que no's procurin *instruments* que fassin el paper de morosos i de víctimes (?), tot de una peça.

Hérois d'una protesta sistemàtica, no's proposen res més que entorpir la bona marxa de l'ajuntament, sens que'l importi perjudicar, amb tant sospitosa actitud, els interessos de la nostra vila.

El repartiment de l'any 1916, aprovat pel vot unanimitat de l'ajuntament i junta municipal, no's protesta perquè puga adoléixer de qualssevol defectes, no; deu ésser anul·lat per la senzilla raó de que foren els amics d'en Torras els que l'aprovaren.

Han volgut fabricar un estat d'opinió semblant al de l'any 1915. I, no n'hi ha poca de diferencial.

El repartiment d'en Tarda's protestava per la senzilla raó de que'l poble estava persuadit de que bona part de les pessetes a recaudar, servirien per a *reforç* de butxaques particulars; mentres que are, no hi ha ningú capaç de sospitar sisquera, de l'empleu que's donen als cabals que entren a la Casa de la Vila.

En el repartiment d'en Tarda, ens trobem que'l més significatius amics nostres, als que semblava que se'ls volia comprar el silenci, se'ls assignaven quotes proporcionalment molt inferiors a les que'ls correspon en el repartiment del 1916.

¿No és això prova evident de l'imoralitat que entranyava'l sordit *reparto* i causa més que justificada de la campanya sostinguda?

I no és solament en aquest assumpte en el que'ls enemics de Granollers surten a la palestra.

Tot-hom aplaudí l'acord de l'ajuntament de construir noves aceres en els carrers d'en Clavé i de la Palma.

Es innegable que és una millora digna de lloança per part de tots els bons granollerins. Doncs, bé; ja tenim un *instrument* en dansa. En Canal, *el de la colecta*, s'oposa terminantament a que s'acabin les aceres per la senzilla raó de que *no li dóna la gana*. I com que, més o menys, és propietari d'una de les cases afectades per la reforma...

El que no estigui en el secret, li farà rodar el cap, actituds tant estranyes l'emporó nosaltres, i la major part dels nostres conveus, que saben de sobres que'l secret estriba en que no con-

sentim ni consentirem mai que amb els cabals del poble, s'afarin una colla de subjectes, ni augmentin les seves riqueses una «raó social» de *vius*; bé prou que comprenem l'actitud dels *altres*.

Tortadas

Les «Tortadas», serán l'especialitat de la nova Pasticceria LA LYONESA :: ::

En Josep Umbert y Ventura ha mort!

Aquesta és la trista notícia que'n van transmetre ahir els avenços moderns, que, volant com el pensament de l'home, de la mateixa manera i amb la mateixa rapidesa ens donen una alegria, com ens innoven una punyenta i amarga tristor.

Casi bé no hauríem de dir res de l'home bò, virtuós i modest que acaba d'assolir la pau eterna, perquè aquí casi bé'l coneixia tot-hom.

El senyor Josep, com tots els seus coneguts li deien, era fill de Sant Feliu de Codines; i de senzill obrer que fou de la casa Torras, amb son treball, amb sa constància i amb sa honradesa ha aconseguit una fortuna de la que, segons notícies, en participaran els pobres de aquesta població d'una manera veritablement esplèndida.

Còm ens plau a nosaltres, que som uns enamorats de la nostra vila, el poder donar compte de que hi ha qui's recorda, bo i no essent-ne fill, d'aquest troc de cel tant blau i d'aquest cercle de muntanyes, blavoses totes, que envolten aquesta vall tant hermosa i tant feconda!

Còm beneiràn a son benefactor els pobrets malalts i assilats que hagin de gaudir de l'almoina que per a ells ha deixat aquell home tant bò i tant senzill que ja està fruint el sòni dels justos!

Quantes llàgrimes podrà eixugar, quantes amargors podrà endolcir; quants consols podrà portar als esperits atribulats dels que, brengant en aquesta vida per heure un moç de pà per la vellesa, han caigut defallits abans d'assolir-lo!

Còm ens plau, repetim una altre vegada, que hi hagi qui's recordi dels nostres caiguts en l'honrosa lluita per la vida!

Al saber la trista nova i amb ella la generositat confortadora per als nostres pobres, del que en vida ja admiravem i amb quina amistat ens honoravem des de que va posar els seus primers telers a Palou, ens hem convençut de que la nostra simpatia, de que la nostra admiració per aquell home que s'enfadava quan el tractavem de senyor, no era pas endebades i que bé mereixia el *senyorío* qui ha sigut tant bo i ha tingut per als desvalguts aquesta bona hora, consignant en la seva darrera voluntat la deixa que'ls granollerins li agrairem per sempre, no sols per la seva importància, que és molta; sino perque així demà pot-ser tingui imitadors la seva generositat.

Bé, molt bé ha fet l'ajuntament acordant, en sessió d'ahir vespre, anar en corporació a rebre les despulles de l'honorabile Umbert que, per a ésser enterrat en sa vila nadiua, passaran avui, a les sis de la tarda,

Bé, molt bé ha fet l'ajuntament en perpetuar el record de l'amic dels pobres, acordant donar el nom del generós patrici, que — així'l podem considerar des d'are — al carrer que fins avui ha portat el nom de l'Aurora.

I, bé, molt bé farà els granollerins que vagin a acompañar, a son pas per a nostra vila, el cos inanimat del que tant s'ha recordat de les nostres miseries, sobre tot tenint en compte que no era fill de Granollers.

Rebin, doncs, la família i en particular els seus nevots l'Esteve Roca, i l'Enric, l'Esteve i en Josep Deu, el més sentit condol que'l dóna, en nom d'*EL DEMÒCRATA*,

Un granollerí

Tot plegat... aigua calenta

Hem rebut la següent nota del nostre agent secret Pytry:

«Etic al tanto. Aquesta tarda surto amb la comissió, a veure al senyor governador

Viatge i berenar-sopar, tot de *baldivia*... Val la pena! Tinc de company al cridaire Miru. Li prenc la cabellera, sense que se'n do ni compte.

Esteu tranquil·lis, que us enviaré nota detallada de tot el què passi.»

◎ ◎

Complí com un bon noi, en Pytry, i amb gust publiquem ses notes, que no dubtem interessaran a nostres llegidors.

Parla ell:

El passat dilluns, els capitostos d'*«Acció Granollerina»* varen llevar-se dematinet... i obeint a la consigna acordada, comencaren a visitar cases, fent la *lleva* per a anar, aquella tarda, cap a la capital, a visitar a l'excel·lentíssim senyor governador de la província, en demanda de... què? Ni ells, pobrets, ho saben!

En la seves visites, varen tenir un èxit. Els micos que recolliren són prou per a fer un bon paper, aquests animalets, en qualsevol col·lecció zoològica.

Més, havia d'anar-se a Barcelona, fossin els que fossin.

I en el tren de tres quarts de dues sortí la comissió redemptora del nostre poble.

Ens fixarem que, convencuts del paperet ridicol que feien davant de Granollers, anaven tots ben poc satisfets.

◎ ◎

I arrivaren a la capital. Allí'l's esperava'l diputat, partidari del célebre *marge*.

En realitat, solament ell és capaç d'acompanyar, davant d'un governador, a la tant desaprensiva comissió, sense sentir enrogir ses galtes, ni escrúpols de conciencia.

◎ ◎

Integraven la comissió, entre altres personatges de menor quantia, el famós cacic de la cama curta; el no menys conegut i valent de mena, *Ratón Pelao*; l'il·lustre autor de *«L'home funest»*; el futur i indiscretible arcalde de Manresa; en *Polvora*, que abans feia de buròt; un Zalamero; l'ex-comptador de fondos mun-

DOLÇOS

Les classes més excel·lents. Prompte podràn comprar-se a la Pasticceria LA LYONESA.

cipals; en Max-Linder, jove ex-depositari dels esmentats fonsos; el que, durant l'arcaldia del seu pare, va fer d'arcalde petit i d'administrador d'arbitris; en Són Dolça i ex-quefa de policia, tot d'una peça; aquell salvatge que com més me'l miru, més por li tinc; el fuster i orador, cantador elegiac de les bondats del seu pare i Sanyó, en Barangé; l'ex-estadà de l'Assil Durán; els aspirants a regidor, senyors Net i Morató; el filarmònic Kaplitzka; el fideuet prim; el subjecte de les ulleres negres; l'ex-regidor gasista i uns quants inactius més, que desaprensivament els titllaren d'obrers, corrent el perill de que'ls obrers de debò, els honrats obrers, se querellin contra d'ells.

◎ ◎

Ja en el Govern Civil, comanats pel senyor del marge, i davant del senyor governador, aquell prengué la paraula, exposant-li's desitjos de la sospitosa comissió.

Demanaren... la lluna; i el senyor Morote, els desenganyà amb molta finura i molta diplomacia, dient-los que al reparto de 1915 no s'hi podia fer res; i que, respecte al del 16, ell no tenia cap inconvenient en recomanar al ministre d'Hisenda que's despaxés aviat el recurs que hi havia pendent, assegurant-los que podien quedar tranquil·ls, tota vegada que en les altes esferes es feia sempre justicia.

A més, el senyor governador significà al sanyó del marge, davant de la comissió de marras i sense que allò volgués significar un palmetazo, que quan se feien recursos contra repartiments, era necessari acompañar al mateix els rebuts comprovant haver satisfech el que se li posava al recorrent; per a evitar, de tal manera, que l'opinió pública els titllés de mal-pagadors.

I, res més.

Senyores, adiós!

◎ ◎

En aquell moment, trencà les files en Són Dolça, i estirant la levita al senyor governador li demanà una audiencia privada.

El senyor Morote, tot atent i fent mitja rialleta accedí als desitjos d'en Castillejos.

Passaren al seu despax particular, i allí...

◎ ◎

Com a resultat de l'audiencia privada abans dita, corren rumors de que dintre poc quedará vacant la quefatura de policia de Barcelona i serà nomenat quefe superior en Nofre Castelet.

¡I diga-li tonto!

◎ ◎

A les set sortí la comissió cap a Granollers. ¿Satisfets? No; cua llevats.

A l'arribar aquí, els 42 anaren en correcta formació al centre d'«Acció Granollerina», havent-se d'escoltar pel camí més d'una frase d'aquelles que fan enrogir les galtes, dites per la gent conscient del nostre poble, que només veia, en aquella passada, la dels pertorbadors i causants de la ruïna de Granollers.

PYTRY

XIRINOLES

Fa dies que corre amb insistència'l rumor de que'l magatzemista de grans, senyor Guitet i altres senyors són dissidents d'«Acció Granollerina».

Pot-ser a última hora s'haurà convençut de que no'ls era convenient anar amb certes companyies.

¡Vale más tarde que nunca! I ens en alegrém...

BOMBONS

i Caramellos de classes immillorables.—LA LYONESA: Plaça Perpinyà, 11

El dia 26 del passat mes de març tingueren lloc, en el local d'«Acció Granollerina», una gran vellada teatral.

L'entrada fou per rigurosa invitació.

Havent-nos enterat a temps, donarem les oportunes ordres a aquell cèlebre espia que tanta rabia fa a en Serra, i tot tranquil·los esperarem els aconteixements.

A mitja nit, nostre diligent espia — que sempre està al tanto — feu arribar a nostres mans la següent nota:

Celebrada la comedia. Representóse la escena de la recaudación con éxito mediano, pues sólo se recaudaron 11 barés y unos ochavos morunos.

El respetable, sale escamado

Los directores del cotarro, desalentados.

Total, «nada entre dos platos».

Pyts,

¡Pobres «accionistes», que més que'ls veig!

◎ ◎

El diumenge a la nit va haver-hi soroll a «L'Alhambra».

¿El motiu, pregunten? Doncs que, per ficar-se, com sempre, allí on no'l demanen, privaren l'entrada a l'escenari del teatre de dita societat, a l'autor de «La mistela calenta».

¡Reminyons, quin mico! El pobret autor no s'ho podia acabar! Ell!, ell!!, ell!!! veure's privat d'entrar a l'escenari! ..

Per poc se fereix. Sort de que'varen tenir un quart d' hora de cap a l'aixeta de l'aigua freda, si no... R. I. P.

¡Veus, Met, el que té ésser tant manefla?

◎ ◎

Ens consta que'ls honrats i pulqueríssims Serra i Dachs i Josep Tardà denunciaren a la Hisenda, la propietat de nostre estimat amic Francisco Torras, per suposada ocultació de riquesa.

Are anem béis! A pagar tot-hom el que li pertoqui!

¡Duro y a la cabeza!

◎ ◎

En Barangé està tot enfutismat. Ell no capí l'alcanç de la reunió de marras i deixà fer al travieso Tardà; i are que veu la jugada, s'espresa, exclamant:

— ¡M'han ben sumut!

¿Cóm voleu que jo denunciï, si jo... si jo, honradament hauria de denunciar-me a mi mateix?

¡Gangues de l'ofici, Pep!

◎ ◎

S'apropen les eleccions municipals, i els eterns aspirants a regidors es belluguen que és un contento.

En Serra i Dachs — segons rumors — vol anar per el districte tercer.

Vull demostrar a tot Granollers, diu, que...

...per a fer papers ridícols no té rival, diem nosaltres.

I si no, ja temps!

◎ ◎

No volem anar amb males companyies. No volem portar al nostre costat a gent que no inspira confiança al poble. Havem de llençar aqueix lastre, si no, estem perdent miserabement el temps. (Aquestes paraules foren dites per un dels «accionistes» en plena reunió el dia 26 del corrent).

Al cap d'un ratet, en petit comitè exclamava en Tardà. Res està vist que'm voleu arreconar a mí, que tants sacrificis he fet per tots vosaltres; més, tingueu en compte que jo no'm deixo arreconar.

I a veure'l guapo que posarà'l cascabel al gat!

¡Bravo, valiente!

Nyich

Ha cridat de debò l'atenció que a la passada que, presidida per en Barangé, en Tardà i en Serra i Dachs, va anar a Govern Civil, no hi figuressin els senyors Coma, Puigrodón i Deu (concellers) Viladecans, Pedrals, Huguet, Guitet, Estrany i d'altres significats polítics.

SECCIÓN OFICIAL

Alcaldía de Granollers

En la «Gaceta» de Madrid correspondiente al día 24 del mes último se publica la R. O. siguiente:

«1.º Se amplía, por última vez, hasta el 31 de Mayo próximo el plazo para que los mozos del reemplazo de 1917 y agregados al mismo, así como a los que se les termine la prórroga de ingreso en filas, puedan acogerse a los beneficios del capítulo 20 de la vigente ley de Reclutamiento, pudiendo también optar en el mismo plazo por acogerse a la cuota de 2,000 pesetas los que disfruten de la 1,000, pertenecientes a las indicadas situaciones, y verificando, si así lo deseán, el ingreso completo de las expresadas cuotas de 1,000 ó 2,000 pesetas.

«2.º Hasta la indicada fecha se amplía igualmente el plazo para que puedan abonar los segundos y terceros plazos de la cuota militar, los que hayan dejado de ingresarlos en las épocas reglamentarias.

«3.º A los que en 31 de Mayo próximo no hayan verificado el ingreso de los segundos y terceros plazos vencidos de sus cuotas, por los Jefes de los Cuerpos a que pertenezcan se les hará aplicación de los preceptos del artículo 471 del Reglamento para la aplicación de la ley de Reclutamiento, tanto si pertenecen al cupo de filas como al de instrucción».

Lo que se hace público para conocimiento de los interesados.

Granollers 4 de Abril de 1917

El alcalde,

F. Torras Villà

IMP. DE E. GARRELL : GRANOLLERS

BANCA

Operaciones de BANCA de todas clases
 :: Negociación y cobro de efectos de comercio :: Emisión de cheques :: Órdenes de Bolsa :: Negociación y cobro de cupones

FERNANDO PALAU

Corresponsal del Banco de Barcelona (Sucursal 1) y Banco Hispano Americano

Calle San Roque, 10
 Granollers

ALERTA! ALERTA! ALERTA!

Se ofrecen en esta población aguas minerales como procedentes de los manantiles VICHY CATALAN, sin serlo.

Llamamos la atención de los consumidores para que no se dejen sorprender y para que se fijen bien en las botellas que les ofrezcan, puesto que las de los manantiales VICHY CATALAN llevan tapones, cápsulas, precintos y etiquetas con el nombre «Sociedad anónima VICHY CATALAN», y, por lo tanto, dejan de proceder de dichos manantiales las que no los lleven.

CASA GARRELL

IMPRENTA

CLAVÉ, 25

GRANOLLERS

LA PERFECTA
 SOCIEDAD ANÓNIMA
 LEGÍA LÍQUIDA

Todas las señoras piden LA PERFECTA por ser la única que blanquea y no quema la ropa.

Premiada con diploma de honor en la Exposición celebrada últimamente en el Tibidabo.

DE VENTA : Droguerías, Colmados, Ultramarinos y Comestibles.

Despacho : S. Gil, 17 : BARCELONA

NUEVO RHIN

El mejor RESTAURANT
 El mejor CAFÉ

6 : Ronda de San Pedro : 6
 BARCELONA

DISPONIBLE

GORRAS

Últimas novedades
 Precios económicos

Antonio Villá
 Calle Clavé, 23 Granollers